

צלילים, עשר!

פסטיבל "צלילים במדבר" חוגג עשור בשדה-בוקר בשפע של יצירות וסגנונות

צירה של וולפה מבוססת על שירי רוק מאת עמיר בניון, רמי פורטיס, ירמי קפלן, אביתר בנאי, ומנגד – שירי רובי זלצר ו"הורות" ישנות.

ומיכאל וולפה, לסיום: "קורם כול אני מתפלל שיבוא קהל. אני חושב שהפסטיבל הזה עשה תפנית בחיי המוזיקה בישראל. הוא שם את הנגב ואת התנועה הקיבוצית על מפת המוזיקה האמנותית בארץ. זהו פסטיבל פופולארי של אמנים מכל הסגנונות. והפעם, בזכות העשור לפסטיבל ושנת השישים למדינה – בחרתי בהיבט היהודי-ציוני-חלוצי של נו פה".

ויש גם שירה במדבר

"מטמורפוזות", ימי שירה במדבר,
עכשיו בשדה-בוקר

"כל שיר כרוך בתהליך של מטמורפוזות", אומרת אילנה שחף, המנהלת האמנותית של "ימי השירה במדבר", המתקיים זו השנה השמינית, במשך שלושה ימים (29.11-1.12.2007) במדרשת שדה-בוקר שבנגב. זוהי הסיבה לכך שהשנה נקרא הפסטיבל "מטמורפוזות". היום הראשון יוקדש ל"גלגולי הדרות" – הוקרה למשורר מתקופת ספרד שלמה אבן גבירול, ולמשוררים בני ימינו שנפטרו. הנציג הקיבוצי בפאנל יהיה אלישע פורת (עין-החורש), שיקרא משירי שלמה אבן גבירול ואמיר גלבוע. נציג קיבוצי נוסף, אליעז כהן מכפר-עציון, ינחה את פרשת השבוע "וישב", העוסקת ב"פצעיו" של יוסף חולם החלומות.

היום השני יוקדש ל"גלגולי אבות" – מפגש בין משוררים בני דתות שונות (יהודים, מוסלמים, דרווים) והתייחסותם לאברהם אבינו, ואילו היום השלישי יוקדש לשירים וסיפורים על... נמרים – בעקבות תפיסת הנמר באחד מבתי המדרשה. עמוס עוז יפתח אותו בקריאה מתוך ספרו "פנתר במרתף" ואהרון אמיר ידבר על הנמר (החתול) כסמל כנעני.

אירועי הסיום יוקדשו להוקרה למשורר יצחק שלו, בהשתתפות בנו הסופר מאיר שלו ומשוררים-סופרים קיבוצניים: אנדר אלדן וישראל נטע (בארי), יונת סנדר (רביבים), יהודית כפרי (לשעבר סאסא) ואסיה מרגוליס (נגבה).

אורה ערמוני

צלילים במדבר (2006). התנועה הקיבוצית על מפת המוזיקה

שכתבה במיוחד לערב זה מופע רוק כבד. התזמורת האנדלרו סית מעיירות הדרום תשמיע פיוטי שיר השירים מעדות המגרב ובבל, מקהלת לי-רון תשמיע "חינה" של נשות תימן בערבית תימנית, ואירוע מיוחד יתקיים לזכרה של שרה לוי-תנאי, שבתחילת דרכה התגלגלה מקיבוץ לקיבוץ ויסדה את תיאטרון "ענבל". ערב מיוחד יתקיים לכבוד רובי זלצר ובנוכחותו, שכולו ביצועים חדשים של שיריו וגם של שיר-השירים, לחן שהוזמן ממנו לאירוע זה.

במרתון מקהלות מכל קצות הארץ לא ייפקד מקומה של מקהלת האיחוד, עם הקאמרטה של ירושלים, בניצוח רונן בורשבסקי, וכן יושמעו יצירות רבות שנכתבו במיוחד לפסטיבל – ביניהן פתיחה חגיגית שכתב אריה רופאיזון מרשפים, והלחנה מיוחדת של שיר-השירים, שכתבו תלמידי מקהלת בית הספר לאמנויות ומדעים, בהדרכת וולפה עצמו.

את הפסטיבל תחתום תזמורת האוניברסיטה של בוקרשט, הנחשבת כיום לאחת הטובות בעולם, שתבצע יצירות מאת מלחינים רומנים לצד יצירות של מלחינים ישראלים, ויצירה מאת וולפה המוקדשת לנגן המנדולינה יקי ראובן, ששותף לפסטיבל כבר עשר שנים, ויהיה סולן התזמורת. הי-

אורה ערמוני

במלאות עשור לפסטיבל "צלילים במדבר" בשדה-בוקר, מגיש מייסדו ומנהלו האמנותי, מיכאל וולפה, חבר הקיבוץ, כדבריו: "מתנה לתנועה הקיבוצית ולנגב: חמישה ימי מוזיקה שבנויה רובה ככולה על פרקי 'שיר השירים', כשחלוצי המוזיקה בארץ זוכים לתחייה מחודשת, יחד עם מוזיקה תוססת, כולל רוק כבד, של צעירי הירצרים". בגלל קוצר היריעה, נמנה רק חלק קטן מהמופעים שיבוצעו במשך חמשת ימי הפסטיבל (4-8.12.2007) – שייפתח ביצירה מאת המלחין ניסים ניסימוב, שהיה חבר קיבוץ מעברות ונפטר בגיל 41. "הוא היה אחד המוזיקאים הגדולים בתולדות המדינה", אומר וולפה. "מיה שביט, בת קיבוץ מעברות ומנצחת מקהלות, זכרה שבילדותה, בשנת 1945, לאחר מלחמת העולם השנייה, השתתפה בהפקת היצירה של ניסימוב 'שיר השירים', ואכן, לאחר חיפושים נמצאה היצירה במעברות. זוהי פנינה וחוויה מכוונת של ראשית החג והמועד בארץ, שמאז ביצועה במעברות לפני יותר מ-65 שנים לא בוצעה שנית, ועכשיו מבצע אותה כל קיבוץ שדה-בוקר: 83 רקדנים, 60 זמרים, חלקם ממקהלות נוספות של רמת הנגב והערבה, כשאת האירוע המוזיקלי, שבו משתתפת גם הסינפוניטה של באר-שבע, מלווים קטעי וידאו על תולדות ההתיישבות". וולפה רואה בכך מחווה לא רק ליוצר ניסים ניסימוב אלא גם לתנועה הקיבוצית, שהייתה בזמנו מרכז העשייה התרבותית בארץ.

מי שהושפע מניסימוב והעריץ את המוזיקה שחיבר ואת "שיר השירים" שלו, היה יהודה שרת – שגם יצירתו, הגדת הפסח של יגור, תבוצע בפסטיבל על-ידי מקהלת הגליל העליון, בניצוח רון זרחי וזהנהחית מוקי צור. כדרכו, מביא וולפה אל הפסטיבל את כל סוגי המוזיקה – כמו הופעתה של טובה גרטנר, זמרת רוק ותיקה ונועות,